

Vlaams
Parlement

stuk **744** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 26 oktober 2010 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de heer Pieter Huybrechts en de dames Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt
en Marleen Van den Eynde

betreffende een menselijke aanpak van de problematiek
van de permanente bewoning van weekendverblijven

TOELICHTING

Het decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid van 27 maart 2009, voerde een regeling in voor de aanpak van de problematiek van de permanente bewoning van weekendverblijven. Die regeling houdt samengevat in dat voor permanente bewoners die voldoen aan zekere voorwaarden, in een tijdelijk woonrecht is voorzien in afwachting van een planologische oplossing. Wanneer er geen planologische oplossing mogelijk is, verkrijgt de permanente bewoner een aanvullend woonrecht tot 31 december 2029, eventueel verlengbaar tot 31 december 2039.

De historische ratio achter de uiteindelijke regeling die in het decreet werd uitgewerkt, vinden we reeds terug in de resolutie over de weekendverblijven van 15 januari 2003. Het uitgangspunt, of dat werd tenminste zo gecommuniceerd, is een eerlijke en menselijke oplossing voor die problematiek. Een menselijke en eerlijke oplossing was ook het ‘verkoopargument’ toen de huidige regeling werd besproken tijdens de vorige legislatuur.

Van die eerlijke en menselijke oplossing is echter niet veel terug te vinden in het draaiboek Handhaving permanente bewoning weekendverblijven van het Agentschap Inspectie.

Dat draaiboek bevat de handhavingstrajecten en is bedoeld als leidraad voor de handhavingspartners. Het draaiboek werd en wordt dan ook rechtstreeks onder de aandacht gebracht van de gemeente- en provinciebesturen. Verder werkt de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) actief mee aan de verspreiding van het draaiboek.

We kunnen dan ook aannemen dat de handhaving van de regelgeving omtrent het woonrecht en de permanente bewoning van weekendverblijven in de praktijk verloopt volgens de interpretaties die in dit draaiboek aan het decreet worden gegeven. Tevens mag worden aangenomen dat in de praktijk de handelingswijze, voorgeschreven in het draaiboek, wordt gevolgd.

Probleem daarbij is dat het Agentschap Inspectie het decreet op de meest nadelige manier voor de permanente bewoners interpreteert. Een goed voorbeeld daarvan is de interpretatie die wordt gegeven aan het verval van het woonrecht wegens het verwerven van een woning in eigendom of vruchtgebruik. Op pagina 7 van het draaiboek wordt de vraag gesteld of er sprake kan zijn van woonrecht ingeval een gezinslid een woning verwerft of bezit. Het antwoord op dezelfde pagina luidt als volgt:

“Zoals besproken is het woonrecht niet van toepassing indien de permanente bewoner een andere woning volledig in volle eigendom of volledig in vruchtgebruik heeft. Volgens de decreetgever moet het tijdelijk woonrecht namelijk voldoen aan een zekere noodzakelijkheidseis.

Ook de vervalregeling steunt volgens de parlementaire voorbereidingen deels op dezelfde principes. Zo wordt gesteld dat het permanent bewonen van een weekendverblijf an sich een oneigenlijk gebruik uitmaakt, zodat het woonrecht een uitzonderlijk karakter heeft. Daarbij wordt in de memorie van toelichting sterk benadrukt dat het uitzonderlijk karakter van de maatregel verantwoordt dat het woonrecht vervalt indien de noodzaak van de maatregel wegvalt.

De Codex moet bijgevolg samenhangend worden gelezen in de zin dat het woonrecht ook niet of niet langer van toepassing is indien de gezinsleden van de permanente bewoner een alternatief hebben/verwerven voor de gezamenlijke illegale permanente bewoning. In dat geval is het gezin immers in de mogelijkheid zich elders te vestigen en aldus de perma-

nente bewoning van het weekendverblijf te beëindigen. De noodzaak van de uitzonderlijke maatregel van het woonrecht is dan niet langer aanwezig.”.

In zijn antwoord in de commissie Ruimtelijke Ordening van 13 oktober 2010 op de vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts¹ gaf de minister echter een andere interpretatie aan de gevolgen van eigendoms- of vruchtgebruikverwerving van inwonende gezinsleden:

“Het voorbeeld in uw vraag, dat een nieuwe partner die een woning bezit, het woonrecht van de permanente bewoning tenietdoet, wordt mijns inziens door het decreet duidelijk genoeg beantwoord. Het gaat hier niet over een van de vier genoemde punten voor verval. Het decreet maakt duidelijk onderscheid tussen de permanente bewoner met woonrecht enerzijds en de gezinsleden die geen eigenstandig woonrecht opbouwen anderzijds. Het voorbeeld van de nieuwe partner met een eigendom wordt dus als volgt beslecht: de partner mag als gezinslid bij de permanente bewoner inwonen, maar hij of zij bouwt zelf geen eigen rechten op.”.

Bij wijze van voorbeeld hier dus twee mogelijke interpretaties waarbij het Agentschap Inspectie een teleologische interpretatie tracht toe te passen, die trouwens voor iedereen die de memorie van toelichting leest, duidelijk foutief is, en de minister die via een letterlijke interpretatie tot een interpretatie komt die beantwoordt aan de wil van de wetgever.

De meer repressieve en foutieve interpretatie die het Agentschap Inspectie aan het decreet geeft, werkt natuurlijk door op het terrein. Zo schrijft het draaiboek op pagina 16 onder de titel ‘Inschrijving in het bevolkingsregister in het kader van gezinsvorming’ het volgende voor:

“(…) Op dat ogenblik wordt eerst nagegaan of een van de bewoners titularis van het woonrecht is, zodat kan worden beoordeeld of de kandidaat-bewoner in het kader van gezinsvorming al dan niet mag starten met de permanente bewoning.

In dergelijke gevallen moet er dus worden onderzocht of de permanente bewoner voldoet aan de voorwaarden van het woonrecht. In bevestigend geval wordt daarna gecontroleerd of de kandidaat-bewoner geen andere woning volledig in volle eigendom of volledig in vruchtgebruik heeft. Ten slotte wordt ter plaatse nagegaan of de nieuwe bewoner effectief een gezinslid is van de titularis van het woonrecht.”.

Door het Agentschap Inspectie wordt er dan ook een handelingswijze voorgeschreven die op de eerste plaats ingaat tegen de interpretatie van de minister; op de tweede plaats node-loos repressief is en waarschijnlijk artikel 8 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden schendt; en tot slot niet strookt met zowel de tekst als de geest van het decreet.

Het probleem dat zich dus duidelijk op het terrein manifesteert, is een repressievere interpretatie door de handhavers, die niet altijd in overeenstemming is met de wil van de decreetgever.

Daarnaast lijkt het erop dat het Agentschap Inspectie uit is op vervolging in plaats van uitdoving. Reeds in de inleiding op pagina 2 van het draaiboek schrijft men in verband met permanente bewoners die niet in aanmerking komen voor het woonrecht:

“De Codex bepaalt dus impliciet dat deze laatste categorie van permanente bewoners niet langer kan worden geduld. Het Agentschap RWO zal deze nieuwe situatie aangrijpen om de regels in verband met de wederrechtelijke permanente bewoning consequent te handhaven.”.

¹ Hand. VI. Parl. 2010-11, nr. C25-LEE4.

Bij bestaande permanente bewoning, die volgens het Agentschap Inspectie onduidelijk is, wordt dan de zogenaamde derde handhavingspiste in gang gezet. Deze piste streeft actief de stopzetting van de permanente bewoning na via processen-verbaal, negatieve declaratieve attesten, herstellvorderingen en woonverboden (artikel 135, §2, N.Gem.W.).

Daarnaast moet er volgens pagina 21 van het draaiboek regelmatig worden gecontroleerd of de titularis van het woonrecht nog wel voldoet aan de voorwaarden van het woonrecht. Mocht dat niet het geval zijn, dan schrijft het draaiboek voor dat de bewoning actief wordt beëindigd zoals hierboven omschreven.

Wat door de decreetgever werd opgevat als een menselijk uitdovingsbeleid, is in de praktijk, via een zo repressief mogelijke interpretatie door het Agentschap Inspectie, verworpen tot een inquisitie tegen de bewoners van weekendverblijven.

Vanuit de regering is dan ook ingrijpen vereist om de wil van de decreetgever, dus via een tijdelijk gedogen tot een menselijk uitdovingsbeleid te komen, opnieuw de overhand te laten krijgen.

Pieter HUYBRECHTS
Agnes BRUYNINCKX-VANDENHOUDT
Marleen VAN DEN EYNDE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° artikel 5.4.1 en volgende van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
 - 2° het draaiboek Handhaving permanente bewoning weekendverblijven van het Agentschap Inspectie;
 - 3° het antwoord van Vlaams minister Philippe Muyters in de commissievergadering van 13 oktober 2010 op de vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts over het permanent woonrecht en de declaratieve attesten;
- overwegende dat:
 - 1° het Agentschap Inspectie bij de problematiek van de permanente bewoning van weekendverblijven altijd kiest voor de meest nadelige interpretatie voor de permanente bewoners;
 - 2° die interpretatie vaak niet strookt met de wil van de decreetgever;
 - 3° de interpretatie over de gevolgen van eigendoms- of vruchtgebruikverwerving door inwonende gezinsleden zelfs ingaat tegen de interpretatie van de bevoegde minister;
 - 4° het doel van titel V, hoofdstuk IV, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, een planologische oplossing voor de problematiek van de permanente bewoning van weekendverblijven is, en waar dit niet mogelijk is, een menselijk uitdovingsbeleid;
- vraagt de Vlaamse Regering erop toe te zien dat:
 - 1° het Agentschap Inspectie de gedoogmaatregel inzake de permanente bewoning van weekendverblijven uit titel V, hoofdstuk IV, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, interpreteert in de zin van een menselijk uitdovingsbeleid;
 - 2° de handhaving wordt afgestemd op mogelijke toekomstige planologische oplossingen;
 - 3° die interpretatie en werkwijze duidelijk en ondubbelzinnig ter kennis worden gecommuniceerd aan de handhavingspartners.

Pieter HUYBRECHTS

Agnes BRUYNINCKX-VANDENHOUDT

Marleen VAN DEN EYNDE